

Bolest koja mijenja sve: Kako se zaposliti nakon moždanog udara, kad postanete osoba s invaliditetom, otkriva hrabra Branka Martinčević (39)

29. STUDENOGA 2022.

Zamislite si scenarij: imate 27 godina, obitelj, dobar stalan posao. Rekli biste, život je pred vama. No onda sve stane. Doživite moždani udar koji vam život preokrene naopačke. Kroz tri godine terapija i borbe, uspijevate ponovno uhvatiti konce svoga života. Učite ponovno hodati, jer vam je lijeva strana oduzeta, prolazite kroz oporavak u toplicama.

Ne dopuštate da vas bolest zaustavi, već se trudite vratiti život u svoje ruke. Kada napokon uspijete, vrijeme je za povratak na posao.

No, posla za vas nema. Dobili ste otkaz jer više niste „onaj stari“. Sada ste osoba s invaliditetom. I što sada?

Nažalost, ovo nije scenarij nego životna priča sada 39-godišnje Branke Martinčević iz virovitičkog prigradskog naselja Podgorja. Kao medicinska sestra prije bolesti šest godina radila je u jednoj zdravstvenoj ustanovi.

– Nakon moždanog udara sam bila nepokretna. Lijeva strana tijela mi je bila oduzeta, a prvi korak sam napravila u bolnici. Uslijedio je oporavak u toplicama, gdje su mi uspjeli na terapijama pokrenuti ruku i prste – priča nam Branka i ističe kako se uspjela oporaviti zahvaljujući velikoj volji za životom, pozitivnom razmišljanju i neprocjenjivoj podršci obitelji i prijatelja.

TRI GODINE OPORAVKA

– Tri sam godine bila na bolovanju, a nakon oporavka, trebala sam se vratiti na posao. Nije trebalo biti problema, budući da mi je najavljeno da će mi se prilagoditi radno mjesto: da ću se javljati na telefon. No, kada je došlo vrijeme da se vratim na posao, dobila sam otkaz – priča nam Branka, za koju je to bio novi šok.

Na pitanje je li razmišljala o tužbi, kaže kako si nije htjela produbljivati agoniju. Već je imala puno dana borbe iza sebe.

– Osjećala sam se grozno i nisam htjela to dodatno produživati. Znam da sam trebala, no njima na dušu – kaže Branka.

Nakon otkaza, pokušala je pronaći posao u struci. Prijavljivala se na različite natječaje, no svaki puta bi naišla na zatvorena vrata.

– Nisam prošla nigdje, bez obzira što kao osoba s invaliditetom imam određenu zakonsku prednost. Prošla bih i test i razgovor, no rekli bi mi da ne mogu raditi svoj posao medicinske sestre i da je za mene šalter jer imam problema s lijevom rukom. Nisu ni razmišljali prilagoditi neko radno mjesto za mene – prisjeća se Branka.

Taj „problem“ s lijevom rukom, koji je bio najčešće opravdanje poslodavcima da ju ne zaposle, nije smetao i ravnatelju Osnovne škole Ivane Brlić-Mažuranić. On joj je pružio priliku da, kao zamjena, radi na radnom mjestu spremačice u Područnoj školi u Taborištu.

LIJEVA RUKA KAO GLAVNI „KRIVAC“

– U školi sam se zaposlila 2014. godine i ondje radila do 2019. Ravnatelj je zaista bio korektan i susretljiv. Od početka mi je rekao da će Škola nabaviti što god mi treba u poslu. Zamolio me, da otvoreno kažem ako nešto ne mogu raditi i ako mi nešto treba, pogotovo u kuhinji jer sam djeci pripremala doručak i prala posuđe, a nakon toga i čistila – priča Branka te ističe da je u školi nakon zamjene radila na pola radnog vremena, izmjenjujući se

s kolegicom koja se vratila s porodiljnog dopusta. U međuvremenu je i ona rodila, a nakon porodiljnog dopusta posao ju je i dalje čekao, onako kako bi i trebalo biti.

Dokazala je to isključivo fizičkim radom; da joj invaliditet zbog kojeg su je ranije odbijali na natječajima, dakle, nije prepreka za posao jer je svoje obveze u potpunosti izvršila.

Prije dvije godine prešla je na novo radno mjesto, najbližije onom iz perioda prije bolesti. Zaposlila se u Gradskom društvu Crvenog križa Virovitica u sklopu projekta „Mobilnost za samostalnost“ i postala dio tima za prijevoz starijih građana liječniku i u druge ustanove.

RADOM PROTIV PREDRASUDA

– Ovaj posao me čini izuzetno zadovoljnom. Drago mi je da sam se ovdje zaposlila i što je Gradsko društvo Crvenog križa prepoznalo važnost zapošljavanja osoba s invaliditetom. Radim s kolegicom Elvirom Buđak i odlično se slažemo, stvarno sam zadovoljna – kaže nam Branka, dodajući da je riječ o zaista vrijednom projektu koji starijim građanima omogućuje besplatan odlazak u potrebne ustanove.

– I prije sam radila na terenu s djecom i starijima, obilazila sam ljude i ovo je vrlo slično. Dinamično je i to mi odgovara. Po potrebi i ja vozim automobil. Recimo, kolegica je danas na godišnjem i ja sam sve sama obavila. Moj invaliditet mi zaista ne zadaje problem, funkcioniram normalno – ističe Branka te izražava nadu da će se provedba projekta nastaviti i u sljedećoj godini.

Na korist svih uključenih u njega.

(www.icv.hr, Mirjana Paradinović, foto: M. Paradinović, B. Sokele)

Članak je napisan u okviru programa poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije. Dio je cjeline "Osobe s invaliditetom – Pomozimo im da više ne budu "nevidljive" u društvu".